

Vandmiljø & Friluftsliv
J.nr. 2020 - 60684
Ref: bebor
Den 13. oktober 2021

Brandøvelsespladser – opfølgning på overblik over lokaliteter

Tidligere anvendelse af PFOS-holdigt brandslukningsskum på et brandøvelsesareal i Korsør har vist sig at have forårsaget omfattende forurening med store konsekvenser for befolkningen og miljøet i nærområdet. For at få et samlet overblik over øvrige brandøvelseslokaliteter i Danmark bad Miljøstyrelsen før sommerferien regioner, forsvaret og Miljøstyrelsen Virksomheder om at fremsende lister med oplysninger om brandøvelseslokaliteter, som kan være forurenede med PFOS. Miljøstyrelsen anerkender det store arbejde, der på kort tid blev lagt i at få genereret disse oversigter.

Den 10. september 2021 offentliggjorde Miljøstyrelsen de fremsendte lister på styrelsens hjemmeside. Miljøstyrelsen har gennemgået listerne og har fundet følgende: Danske Regioner har i samarbejde med kommunerne oplyst 145 adresser med brandøvelsespladser. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har oplyst yderligere 25 brandøvelsespladser, som ikke fremgår af Danske Regioners liste. Derudover har de virksomheder, hvor Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed, oplyst om 11 brandøvelsespladser, som ikke fremgår af Danske Regioners liste. Samlet set fremgår der i alt 181 brandøvelsespladser af den samlede liste. Listerne er vedlagt og giver bl.a. et overblik over, hvilke lokaliteter der er kortlagt, hvilke der er undersøgt for PFAS, og hvilken tidsperiode brandøvelsespladsen har været anvendt.

Kommunerne og regionerne er gået i gang med at undersøge, hvad der er foregået på de enkelte lokaliteter gennem tiden med henblik på håndtering af eventuelle negative påvirkninger på menneskers sundhed, naturen og miljøet. Miljøstyrelsen har forstået, at det blandt andet undersøges, hvem der har ejet og været driftsherre på grunden med henblik på en vurdering af, hvem et muligt påbud kan stiles til, hvor på grunden der har været brandslukningsaktiviteter, i hvilken periode aktiviteterne er foregået, hvor meget og hvilken slags brandslukningsskum der er benyttet, hvordan indretningen af pladsen er og har været, hvorledes håndtering af spildevand og overfladevand er foregået gennem tiden, om der er dræn og grøfter mv., samt hvilken arealanvendelse der er på tilstødende arealer, herunder om der er græssende dyr, afgrøder til, foder eller følsom anvendelse som fx. kolonihaver.

For at imødegå en ny sag som den aktuelle i Korsør er det afgørende, at den akutte sundhedsrisiko knyttet til de identificerede lokaliteter hurtigt afklares. Derfor henstiller Miljøstyrelsen til, at de lokaliteter, der endnu ikke er vurderet, hurtigst muligt gennemgås, og at resultater løbende og senest den 15. november meddeles Miljøstyrelsen. Tilbagemeldingerne bør ske ved anvendelse af vedlagte skabelon med oversigt over brandøvelsespladser, hvor Miljøstyrelsen har tilføjet tre kolonner, hvor det anføres, om der kan være knyttet en sundhedsrisiko til lokaliteten, hvori en evt. sundhedsrisiko består, og endelig kan det angives, hvilket tiltag der er eller bliver igangsat på baggrund af denne vurdering.

De tre kolonner i oversigten er alene tænkt som en struktur og vejledning, og kan derfor ikke betragtes som udtømmende for de overvejelser, undersøgelser mm. som måtte findes relevante i de konkrete sager, og begrænser heller ikke et eventuelt retligt ansvar.

Som vejledning til håndtering af de konkrete sager og til brug for koordinering mellem myndigheder har Miljøstyrelsen udarbejdet en tjekliste, der beskriver ansvarsfordelingen mellem myndighederne. Tjeklisten er vedlagt, og skal ses som indledende hjælp og overblik til håndtering af PFOS-relaterede forureningsager, der måtte opstå. Særlige vinkler og problematikker i konkrete sager skal altid tages i særskilt dialog med kommuner, regioner og øvrige myndigheder. Miljøstyrelsen står til rådighed for dialog og vejledning.

Desuden har Miljøstyrelsen, på baggrund af sagen i Korsør, i tillæg til styrelsens sædvanlige overvågningsaktiviteter, prioriteret at få foretaget yderligere analyser for PFOS i udvalgte vandløb m.v., der ligger i forbindelse med prioriterede forurenede brandøvelsespladser. Disse analyser vil blive gennemført i løbet af efteråret. Oversigten over den ekstra overvågningsindsats er vedlagt.

Miljøstyrelsen erindrer om, at enhver anvendelse af brandslukningsskum indeholdende PFOA eller PFOA-relaterede forbindelser er forbudt fra 4. juli 2025. Brandslukningsskum indeholdende PFOA eller PFOA-relaterede forbindelser, som allerede er påfyldt eksisterende anlæg, må benyttes til slukning af brande i klasse B frem til 4. juli 2025 under nærmere betingelser. Brugen af PFOA i brandslukningsskum til uddannelsesformål har været forbudt siden 4. juli 2020. Lagre af brandskum, der indeholder PFOA eller PFOA-relaterede forbindelser, må ikke påfyldes eksisterende anlæg, men skal bortskaffes på en miljømæssigt forsvarlig måde. Miljøstyrelsen fremsendte disse oplysninger til kommuner, regioner og Beredskabsstyrelsen den 27. august 2021. Af Miljøstyrelsens henvendelse fremgik endvidere, at EU-Kommissionen har bedt det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) om at udarbejde et forslag til begrænsning af brug af alle PFAS i brandskum i EU. Forslaget forventes fremsendt d. 14. januar 2022, hvorefter det skal behandles i ECHAs videnskabelige komitéer.

Udover Miljøstyrelsens konkrete henstilling vedr. PFOS og brandøvelsespladser i nærværende henvendelse gør styrelsen desuden opmærksom på, at der er behov for, at miljømyndighederne har øget fokus på øvrige brancher, hvor PFOS eller øvrige PFAS-forbindelser har været eller bliver anvendt.

Eventuelle spørgsmål til ovenstående kan rettes til funktionsleder Berit Borksted på e-mailadressen bebor@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jane Hansen
Kontorchef, Vandmiljø og Friluftsliv